

Producent | Production **Muzeum Ljubljana**
Partnerji in koproducenti | Partners and Co-producers **Prešernovo gledališče Kranj** | **Prešeren Theatre Kranj**,
Cankarjev dom | Culture and Congress Centre Ljubljana, Opera&Theatre
Madlenianum, Zemun

V sodelovanju s **Slovenskim gledališkim inštitutom in Zavodom za kulturo Bled**
In collaboration with **Slovenian Theatre Institute and Bled Culture Institute**

Fotografija | Photo by **Marjan Mutić**
Oblikovanje | Graphic design **Maja Gspan (CD), Dani Modrej (PGK)**

Stiki z javnostmi in marketing | Public Relations and marketing

Helena Grahek (Muzeum), Renata Škrjanc (PGK)

Tisk | Print **Tiskarna Oman** | **Oman Printing House**

Naklada | Printrun **1000 izvodov** | copies

www.operatheatremadlenianum.com

www.cd-cc.si

www.pgk.si

Producent | Producer

muzeum

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE
KRANJ

Koproducenti | Co-producers

cankarjev dom

MADLENIANUM
OPERA & THEATRE

V sodelovanju | In collaboration with

SLOVENSKI
GLEDALIŠKI MUZEJ

ZAVOD
ZA KULTURO BLEJ

S finančno podporo | With financial support

MESTNA OBČINA KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Glavni pokrovitelj | Main sponsor

Ambient

DNEVNIK

bukla

Gorenjski Glas

Zahvaljujemo se Ambasadi Republike Srbije v Republiki Sloveniji
We thank to the Embassy of the Republic of Serbia in the Republic of Slovenia

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE
KRANJ

Javni zavod Prešernovo gledališče Kranj | Prešeren Theatre Kranj
Glavni trg 6, 4000 Kranj
www.pgk.si
pgk@pgk.si

Tajništvo | Secretary's office 04 / 280 49 00
Faks | Fax 04 / 280 49 10
Blagajna | Box office 04 / 20 10 200; blagajna@pgk.si

Direktorica | General Director Mirjam Drnovšček, 04 / 280 49 12; mirjam.drnovscek@pgk.si
Vodja umetniškega oddelka in dramaturginja | Dramaturge and Artistic Director Marinka Postrak, 04 / 280 49 16; marinka.postrak@pgk.si
Marketing in odnosi z javnostjo | Public Relations and marketing Renata Škrjanc, 04 / 280 49 18; info@pgk.si
Kordinator programa in organizator kulturnih prireditev | Programme coordinator Robert Kavčič, 04 / 280 49 13; robert.kavcic@pgk.si
Poslovna sekretarka | Secretary Gaja Kryštufek Gostiša, 04 / 280 49 11; pgk@pgk.si
Blagajničarka | Box office manager Damijana Bidar, 04 / 20 10 200; blagajna@pgk.si
Lučni mojster in vodja tehnike | Lighting engineer and Technicians Director Drago Cerkovnik
Garderoberka | Wardrobe Bojana Fornazarič
Frizer in oblikovalec maske | Make up and Hair Designer Matej Pajntar
Inspicienta | Stage managers and stage props Ciril Roblek in Jošt Cvikl
Lučni mojster | Lighting engineer Bojan Hudernik
Tonski mojster | Sound engineer Robert Obed
Odrska tehnika | Stage technicians Simon Markelj in Robert Rajgelj
Oskrbnik | Housekeeper Boštjan Marčun
Čistilka | Cleaner Bojana Bajželj

Igralski ansambel | Actors Vesna Jevnikar, Peter Musevski, Vesna Pernarčič, Darja Reichman, Miha Rodman,
Vesna Slapar, Aljoša Ternovšek, Borut Veselko, Matjaž Višnar

Gledališki list javnega zavoda Prešernovo gledališče Kranj | Programme Catalogue
Sezona | Season 2014/2015, uprizoritev 5

Zanj | For the publisher Mirjam Drnovšček
Odgovorna urednica | Editor Marinka Postrak
Lektorica | Language editing Maja Savelli
Fotograf | Photoby Mare Mutić

Oblikovalec | Designed by Dani Modrej
Tisk | Print Tiskarna Oman
Naklada | Printrun 1000 izvodov | copies

a, b, c, oder krieg

q u a s i u n a f a n t a s i a

Foto Marjan Mutić

Ivo Svetina ABC ODER KRIEG, QUASI UNA FANTASIA

Krstna uprizoritev

Zasedba | Cast

Jernej Kopitar, monstrum scientiarum **Peter Musevski**

Vuk Stefanović Karadžić **Ivan Bekjarev**

Mina Karadžić, njegova hči, slikarka | his daughter, painter **Aleksandra Balmazović**
Matija Čop, Prešernov rojak in prijatelj | Prešeren's compatriot and friend **Borut Veselko**

France Prešeren, Čopov rojak in prijatelj | Čop's compatriot and friend **Jure Ivanušič**

Antonija pl. Höffern, sestra misijonarja | sister of missionary Baraga **Vesna Pernarčič**

Režija, scenografija | Direction, set design **Barbara Novaković Kolenc**

Dramaturgija | Dramaturgy **Jana Pavlič**

Lektorica | Language editing **Maja Savelli**

Kostumografija | Costume design **Alan Hranitelj**

Oblikovanje svetlobe | Light design **Jaka Šimenc**

Koreografija | Choreography **Sanja Nešković Peršin**

Avtor glasbe, korepeticije | Music, correpetitions **Davor Herceg**

Prevod dramskega besedila v srbsčino | Translation of the dramatic text into

Serbian language **Barbara Bulatović**

Avtorica videa | Video **Lucija Smodiš**

Knjižni scenski elementi | Scenic elements **Polona Poklukar**

Asistentka scenografije | Assistant to Costume Designer **Saša Vale**

Asistent kostumografa | Assistant to Stage Designer **Andrej Vrhovnik**

Oblikovanje maske in frizure | Make up and Hair Designer **Matej Pajntar**

Premiera v Prešernovem gledališču Kranj | Premiere at Prešeren Theatre Kranj **16. 1. 2015**

Premiera v Zemunu | Premiere at Zemun **31. 1. 2015**

Premiera v Cankarjevem domu v Ljubljani | Premiere at Cankarjev dom in Ljubljana **10. 2. 2015**

Tehnična ekipa PGKj | Technical team PGK

Inspicient in revkiziter | Stage manager and stage props **Ciril Roblek**

Tonski mojster | Sound engineer **Robert Obed**

Lučni mojster | Lighting engineer **Bojan Hudernik**

Garderoberka | Wardrobe **Bojana Fornazarič**

Odrski tehniki | Stage technicians **Robert Rajgelj, Jošt Cvikl, Simon Markelj**

Ivo Svetina ABC ODER KRIEG, QUASI UNA FANTASIA | odlomek | 2. intermezzo

Čop: V takem vročem popoldnevu sediš v zatohli luknji ... Greva se kopat na Savo. Nimfe naju že čakajo. Prešeren: Do jutri moram pregledati tale kup papirja ... Čop: Le čemu se tako ženeš, France! Pusti te paragrafe ... Prešeren: Res ne morem! Verjemi mi!

Dogajanje se odvija na Dunaju leta 1834. Glavno prizorišče je Dvorna knjižnica, kjer uraduje Jernej Kopitar kot glavni cenzor. Kopitar v imenu cesarja (po Napoleonovem porazu) potuje v Pariz, da bi se dogovoril za vrnitev z Dunaja odtujenih umetnin in dragocenosti, nato v imenu cesarja potuje še v Vatikan, da bi se dogovoril o ustanovitvi slovanske stolice in ukrajinskega kolegija. Čopovo razmerje z ovdovelo sestro misijonarja Barage se ne realizira. Čop je neodločen in neroden, gospa Antonija pl. Höffern pa se odpravi za svojim bratom v Ameriko in med Indijance. Ko se čez desetletje vrne, jo imajo za poganko.

Kopitarjeva oče in mati umreta za kolero, ki je tedaj razsajala tudi na Kranjskem. Zato je Kopitar popolnoma iz uma, ko se kolera pojavi tudi na Dunaju.

Čop in Kastelic se gresta kopat na Savo. Vabita tudi Prešerna, pa ta nima časa, ker se ukvarja z neko zapleteno pravniško zadevo. Zato Prešerna še bolj peče vest: če bi bil poleg, bi morda lahko rešil Čopa, saj Kastelic ne zna plavat.

Na Dunaju živi tedaj tudi Vuk Stefanović Karadžić, poročen je z Avstrijko (Krause); rodi se jima več otrok, a le dva ostaneta pri življenju: sin in hči Mina. Hči Mina je slikarka; v drami nastopi v obdobju, ko portretira Prešerna.

Turke pred Dunajem (drugo obleganje Dunaja, 1683) vodi Kara Mustafa, znameniti veliki vezir. Zaradi poraza pred Dunajem Karo Mustafo v Beogradu usmrtijo. V koranu, ki ga zaplenijo Kari Mustafi, je tajno pismo, naslovljeno na avstrijskega cesarja (v primeru turške zmage), s katerim bi se na novo oblikovale evropske meje. Gre predvsem za vprašanje Poljske in Rusije. Pismo, ki se pojavi v predstavi, daje liku Vuku Karadžiću posebno skrivnostnost.

Karadžić v predstavi izgubi hčer Mino (ki zboli za kolero), Prešeren prijatelja Matijo Čopa, ga. Antonija pl. Höffern pa je izobčena kot poganka.

V letih 1830 – 1834 se istočasno odvija tudi črkarska pravda (ABC Krieg)*. Kopitar je nenehno ščitil Vuka in je hotel uveljaviti načelo »piši kakor govoriš« tudi v slovenščini, zato je podprl Metelka (in Danjka), ki sta izumila novo abecedo, v kateri je bilo natisnjenih 50.000 izvodov knjig (tudi šolskih). Končno je komisija na Dunaju prepovedala to abecedo. Minister Sedlintzky je ukoril Kopitarja (tudi v zvezi s cenzuro Kranjske Čbelice in Prešernovih pesmi v nji), da naj opravlja svoje cenzorsko delo po pravilniku in ne kar tako počez. | *»ABC-Krieg« je naslov Čopovih člankov iz leta 1833.

Ivo Svetina

Foto Tihomir Pintar